

מכתבים

כי, לדאבוננו, לעיתים באמת יותר קל להסתדר עם לא־יהודים מאשר עם יהודים. חיה נלקן, ירושלים

בונבונירת האהבה

על הקשר בין אהבה לשוקולד (מהם הם אומרים, העולם הזה 3.9.86). יכול להיות שהגברת ניר, משומרי־מישקל, צורקת שכאשר אוהבים זקוקים פחות לשוקולד, אבל זה לא היה כך בנסייני האישי. הצעירה שהתאהבתי בה (ושהיא כיום, כפי שמקובל לומר, כבר הרבה שנים אשת־נעוריי) דווקא אהבה שוקולד, וככל שגברה אהבתי אליה נאלצתי להוכיח אותה, בנוסף לכל, גם בבונבונני רה שבועית. ואגב: היא עדיין מאוד אוהבת שוקולד. ולתשומת־לב שומרי־מישקל: זה לא מורגש עליה כלל. שלמה פריד, תל־אביב

ראו ראה את באר־שבע

על הקשר בין המועמד לתפקיד

מועמד־לקאנצלר ראו וקרא שתי (מימין) ראש־עיריה סעד על שולחנו של ראש־עיריה

ההופכים לעיתים קרובות ללבנות, או ארוכות (במקום לבנים, או ארוכים, כמוכן). כנ"ל — גרביים. גם הנטיה המזוהה לתקוע יו"דים בכל מקום, לרוב שלא לצורך (שימועון), מעצבת למדי. לכן ייאמר להעולם הזה בשפת חז"ל: "קשוט עצמך ואחר־כך קשוט אחרים". מ. יואש, חיפה

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות. מישפטיות או טכניות.

על הדבש ועל העוקץ

טוסבראהינדי אינו מצוי רק בכרכים הישנים של העולם הזה כבודים של קורא בבאזל השווייט צית (מיכתבים) העולם הזה 3.9.86. הוא גם מצוי, חי וקיים בכרכים הישנים של העולם הזה במשרדי־המערכת. וכך הוא אמר בגיליון שהופיע השבוע לפני 25 שנה: ● יש חיות אוכלות עשב ויש חיות אוכלות בשר, ושניהן גם יחד אינן מלקקות דבש.

(המשך מעמוד 3)

שרות בתי־הסוהר, משרד־המישטרה ומישטרת ישראל, לראיין את האסיר, חיים וייל? או אולי כתב וייל עצמו את הכתבה, כמו שהוא כותב לכו את הבג"צים שלו, עם הרבה רגש ונשמה? מורים ווינשטיין, תל־אביב

● את הכתבה חיבר כתב העולם הזה, שראיין את האסיר וייל.

קשוט עצמך תחילה

על שיבושי השפה העברית (יומן אישי, העולם הזה 27.8.86). מילחמתו של אורי אבנרי במשבשי השפה העברית ראוייה לכל שבח. ובגיליון האחרון הוא שוב יצא בשצף־קצף (ככה אמר קאטו המבוגר) נגד כמה סירכות לשוניות שפשו בשפתנו. אלא, כבר נאמר, צדקה מתחילה לשון והעולם הזה אף הוא אינו נקי מעיוותי לשון הרווחים אצלנו. מן הזכור: שינאות, קינאנת (במקום שנאות, קנאות, שגיאה החוזרת שוב ושוב) מכנסיים

קרא יני.

הצירופים הכי שנואים עליי. מה לא מקובל? על־ידי מי לא מקובל?

אמא שלי, למשל, כשהיא הגיעה מאירופה, הביאה איתה מיוזורה שבתוכה ארבעת אלפים זה לא מקובל.

אצל אמא שלי, למשל, מאוד לא־מקובל ללכת לישון אחרי השעה 11 (רק בזהמים עושים את זה), וכמוכן לא־מקובל להמשיך לישון אחרי השעה 7 בבוקר. לא־מקובל לדבר עם אנשים על דברים פרטיים שלהם, לא־מקובל לשאול את החברות איפה הן קנו את השימלה. כמוכן לא־מקובל לשאול כמה שילמו בשביל משהו, ועוד יותר לא־מקובל זה לא ללכת לבקר אנשים, למשל כ־12 בצהריים או כ־7 בערב, כי תיכף האנשים יחשבו שאתה רוצה לאכול אצלם ארוחת־צהריים או ארוחת־ערב. מצד שני מאוד מקובל לזכור איזו מתנה הביאה מישפחת גולדנברג לכרי־מיצווה של הילד שלך (שעשקו הוא כן 30). כדי שתדעי איזה מתנה להביא לחתונה של הבת של גולדנברג. אני יכולה למלא 10 עמודים במקובל ולא־מקובל, אבל עצם ההזכרות בדברים האלה מוציאה אותי מדעת.

כל הסיפור הזה בא לומר שהשבוע יצא לאור הספר הראשון שלי ששמו בישראל הוא מיטבת שני חדרים וסלון לא גדול, ובתוכו המתכונים והעצות השימושיות שקראתם כבר במדור שלי ואולי שכחתם. הכרה עיתונאית אמרה לי בחצי־שימחה: הנה, הפעם נרפפת, נטח כל העיתונים וזכירו את הספר שלך ורק בהעולם הזה לא תהיה עליו מילה כשאמרת לה שאולי אני בעצמי אכתוב על הספר. היא אמרה שזה מאוד לא־מקובל.

מקובל, לא־מקובל, יצא ספר. אתם שואלים מה דעתי עליו? ממש אין לי מושג.

עד כאן דבריה של דניאלה. אחר־כך באה וביקשה שלא לפרסם הקדמה זו, מפני שזה לא מקובל שאדם יכתוב על קטעים הלקוחים מספר שלו עצמו. לא הייתה לי ברירה. נעתרתי לבקשה שלא לפרסם שורות אלה.

הרמטכ"ל והכוכבים

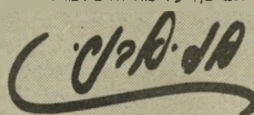
בשבוע שעבר פירסמנו עובדה מדהימה למדי: שלידי הרמטכ"ל הועברה מפה אסטרטגית של צה"ל, שהוגשו לו על־ידי אסטרולוג ירושלמי (כוכבים במקום מודיעין). העולם הזה 3.9.86. זה היה הפירסום השני על נושא זה, אחרי הגיליון הראשון במקומון כל העיר.

הכתבה בהעולם הזה עוררה, בצדק, תדהמה בחוגים רחבים. האם ייתכן כי רמטכ"ל צה"ל מאמין באסטרולוגיה? מה דעתו על העצות שיהי לו האסטרולוג, שהוא — לפי התבטאויותיו — איש לאומני, אנטי־דמוקרטי ומיליטריסט מושבע?

בעיקבות הכתבה שלנו פנו עיתונאים רבים אל שילטונות צה"ל. כתוצאה מכך פירסמו אלה הודעה מטושטשת, שבאה לעורר את הרושם שהאסטרולוג הוא אדם "תימהוני", שהטריד את הרמטכ"ל, ושרמטכ"ל קיבל את המפה ואישר את קבלתה בכתב רק מתוך אדיבות.

עם כל הכבוד, הודעה זו אינה מספקת. אין היא מסבירה את העיקר: מדוע שלח הרמטכ"ל אל "תימהוני" זה את ראש־הלישבה שלו, קצין בדרגת אלוף־מישנה, ומה עשה שם התת־אלוף המיסטר?

זה לא נראה כמעשה שיגרת, כדי להיפטר מטרונו תימהוני. אם כן, על מה זה מלמד?

גם הישנה המושבע ביותר של העולם הזה לא יכחיש שאין בארץ כל־תיקשורת אשר ישווה לשבועון המסויים בגילוי כישרונות חרשים ובטיפוחם.

איני יודע באיזו מידה תרם אורי קיסרי לטיפוחם של אנשים כמו אברהם שלונסקי ונתן אלתרמן, כ־13 השנים שבהן ערך את העולם הזה (ובגילגולו הקודם, עברעב). אולם כ־36 השנים, שבהן אני מכהן כעורך שבועון זה, גדלו בגן הזה פרחים רבים, המקשטים כיום את עולם התיקשורת בארץ ובעולם.

חוצ משניים־שלושה חריגים (כמו עמוס קינן,

דניאלה שמי לא מקובל

למשל) התחילו כל הכישרונות האלה את דרכם בשבועון הזה. הם נוצרו כאן יש מאין. כלומר: לפני שבאו אלינו לא כתבו כלל, ולא העלו על דעתם שיש להם כישרון מיוחד. הם היו פועלים וסטודנטים, קיבוצניקים ובטיניקים. נערות־זוהר ועקרות־בית, לפני שמשכו את תשומת־ליבנו.

בין כל הכישרונות האלה, שמיספרם עבר מזמן את 1000. יש רשימה מיוחדת של אנשים ונשים שאפשר לומר כי יש להם סיגנון אותנטי לגמרי, משל עצמם. שאינו המשך ואינו חיקוי של מישהו שקדם להם. משעמדתו על כישרון מיוחד זה טיפחנו אותו, לבל ישתבש ויידרס על־ידי השיגרה העיתונאית.

ברשימה זו שמור מקום לדניאלה שמי. לפני שהגיעה אלינו, הייתה עקרת־בית בלבד. כשפנתה אלינו באמצעות ידידה (ולא באמצעות המורה של בנה, שהייתה — כמקרה — אשתי) אמרתי לה מה שאני רגיל לומר לכל הפונה אלינו: נסי לכתוב, ונראה.

כשהגישה את הרשימות הראשונות שלה, הוקסמתי. היה ברור מהרגע הראשון שיש לדניאלה שמי הומור ייחודי מאוד, אותנטי לגמרי, העוזר לה להעניק עניין וחן לדברים השיגרתיים ביותר של אס, עקרת־בית או מבשלת.

המדור שלה — גם זה וגם זה — הוא הרבה יותר מאשר מדור רגיל לצרכנות ולמתן עצות לנשים. הוא מוסר בעיתונות הישראלית, יתכן שרוב קוראיו גברים. על כן שמחתי כפליים כאשר יצא השבוע ספר, המורכב כולו מקטעים שהופיעו במדור זה בהעולם הזה.

כשהחלתי להקדיש שני עמודים לפירסום קטעים מספר זה (ראה עמודים 28-29) ביקשתי את דניאלה שתכתוב בעצמה הקדמה. הנה דבריה:

צירוף המילים "זה לא מקובל" הוא אחד